

חושבים ועושים מקדש

יש כמה אנשים שלקחו את הציווי בפרשתנו "ועשו לי מקדש", כמה צעדים קדימה והפכו את נושא המקדש לחלק בלתי נפרד מזחייהם. מיכאל אוסניס, חוזר בתשובה, שבנה דגם ענק של בית המקדש והגיע לתודעת המקדש בעקבות אירוע מיוחד שהסעיר את חייו. ואשר כהן, שגדל בבית לא דתי, ומגיל 6 נמשך לנושא המקדש | חיים אקשטיין

העתק של בית המקדש. דגמים רבים של המקדש נבנו בעולם, גם בידי גויים נמורים שהמקדש עניין אותם. בשביל חלקם זה מקצוע, וחלקם עסקו בזה בתור תחביב. בשביל מיכאל אוסניס, יליד ברית המועצות שמתגורר בקדומים, בניית דגמים של המקדש היא חלק בלתי נפרד מהחיים.

את הדגמים שבנה מיכאל אוסניס אפשר לראות בכמה מקומות, כשהמרכזי מביניהם הוא גג ישיבת "אש התורה" שליד הכותל. שם מוצב הדגם הגדול ביותר שלו, שהוא גם אחד הדגמים הגדולים בכל העולם. בנוסף הוא מעביר גם הרצאות לקהל הרחב, צעירים ומבוגרים. המלאכה קשה, וזורשת הוצאות כספיות שלא פשוט להתמודד איתן, אבל שום דבר לא יגרום לאוסניס להפסיק לעבוד – וכל זה בגלל הסיפור האישי המיוחד שלו. ◀

שוב אנחנו מגיעים בקריאת התורה לפרשיות המשכן, ושוב הדברים נראים לנו רחוקים. להרבה אנשים נראה שבפרשת תרומה התורה מבצעת מעבר חד, ומתחילה לכתוב בסינית. קשה לקלוט את מבנה המשכן בלי לראות כיצד הוא נראה, ולכן קשה גם לדמיין את הבית השלישי שאנו מתפללים לבניינו.

יש אנשים שהציבו לעצמם מטרה – להמחיש את בית המקדש לכל אחד. להפוך את המקדש לדבר שאפשר לראות מול העיניים. עבור אנשים כאלה, בית המקדש ממלא את כל החיים – והם יעשו הכל כדי שהוא ימלא גם את החיים של כל אחד ואחד מישראל.

הציור של בית המקדש קרא לי
אחת הדרכים להמחיש את בית המקדש, ואולי הדרך הטובה ביותר לכך, היא לבנות

מיכאל אוסיניס
בבית המלאכה שלו עובד
על דגם בית המקדש

אז מה אעשה, אלך ברחוב ואגיד שראיתי את בית המקדש? החלטתי לבנות דגם של מה שראיתי בחלום.

העיניים ראיתי מולי את בית המקדש, וזה התאים לתיאור של פלביוס. הרב שאל אותי: איך אתה יודע את המידות, למדת מסכת מידות? עניתי שאני לא יודע מה זה. מאז הוא היה בא אלי כל שבוע לקדומים ללמוד ביחד, וכך בנינו את הדגם הראשון.

כמה זמן לוקח לעבוד על דגם?

"הדגם של מכון המקדש לקח לי שנה. הדגם הכי גדול, על הגג של ישיבת 'אש התורה', לקח כמעט 15 חודשים. יש הרבה פריטים, ואין לי ציוד משוכלל, הכל עבודת כפיים."

ואתה ממשיך לבנות דגמים?

"יש אצלי כמה דגמים עכשיו. במקביל אני ממשיך ללמוד וחוקר את הנושא, ומעביר הרצאות לקבוצות. כרוגע אין הזמנות, אבל אני מקווה שעם ישראל יתעורר. הדגמים דורשים הזמן הוצאות, צריך שיזמינו אותם."

אתה מחכה שיזמינו אותך לבניית בית המקדש השלישי?

"אני רוצה להשפיע על התודעה. לפני כמה שנים באה אלי קבוצה של ילדים, בני 8-9. אמרתי להם קודם כל לא לגעת בדגמים, כי ילדים נוגעים ושוברים, ובכל זאת אני רואה ילד שכל הזמן נוגע. אמרתי לו: למה אתה נוגע? ביקשתי לא לגעת! והוא ענה לי: מיכאל, אתה כל הזמן אומר שזה 'דגם', אבל כמו שאני בן 9 ואני אנדל, גם הדגם הזה יגדל להיות בית המקדש!"

בית המקדש, בהתחלה דרך 'מלחמות היהודים' של יוספוס פלביוס ולאט לאט עברתי לתנ"ך."

ומה אחר כך?

"בשנת תשנ"ז, בגיל 45, היה לי חלום. בדרך כלל בחלום הכל מוטושטש, אבל החלום הזה היה ברור כמו סרט. אני רואה שאני עף באוויר, חושך מוחלט בכל הסביבה, ומתחתי אני רואה סרגל זמן. אני רואה את השנים 1990, 1600, וכשהגעתי בערך ל-300 לספירה החושך התחיל להתבהר, עד שראיתי את בית המקדש. הכל יציב, הכל בנוי משיש וזהב, אור בוקע מהחלונות. לא אור של פלורסנטים ופרוז'קטורים, אלא אור חי, והרגשתי שהוא יוצא לכל העולם, מביא שלום, שלוה, אושר. ובחלום אני שולט בעצמי לגמרי, ואני אומר: טוב, צריך לחזור הביתה. אני רואה שוב את סרגל הזמן מתחתי, וכשאני מגיע ל-1995 אני צריך לנחות; אני מתחיל לנחות, ואז אומר לעצמי שאולי עדיף להמשיך קדימה, לעתיד. אבל הייתי כבר באמצע הנחיתה. קפצתי חזק, הסתכלתי קדימה וראיתי מעבר לאופק את אותו האור שראיתי בעבר. הבנתי שזאת השכינה בבית המקדש שבעתיד, עוד מעט."

"קמתי בבוקר, ואני מרגיש שאני לא יכול לקום. אני בן אדם פיזי, עבדתי עם פלדה וברזלים, ופתאום אני לא מצליח לקום. התברר שעשיתי מאמץ בלילה. חשבתי: למה נתנו לי את החלום הזה? מה אני צריך את זה עכשיו? והבנתי שאת מה שקיבלתי אני צריך להעביר הלאה. אז מה אעשה, אלך ברחוב ואגיד שראיתי את בית המקדש? החלטתי לבנות דגם של מה שראיתי בחלום. עבדתי בעבודות פשוטות, לא היו לי כשרונות כאלה, אבל ניסיתי ויצא לי טוב, והבנתי שהאור שנכנס בי הוא שנתן לי את היכולות."

"סיפרו לרב ישראל אריאל ממכון המקדש שאני בונה דגמים, ולמחרת הוא מגיע אלי הביתה ומתחיל ללמוד. את המידות והפרופורציות ידעתי מהחלום, כל פעם שסגרתי את

"דרך בית המקדש הגעתי לאמונה", הוא מספר. "הייתי יהודי חילוני, אתאיסט, עד שב-1955 התארחתי בכפר חב"ד אצל אחד ממוותיקי ברית המועצות, וראיתי ילדים משחקים בקלפים של תנ"ך. עד אז לא שמעתי את הביטוי 'בית המקדש'; אני זוכר חגים מילדותי, אצל סבא שלי, אבל היינו עושים הכל מהר. סדר פסח היה נגמר תוך חמש-שבע דקות. אז, בשנות ה-50, זה היה אסור בברית המועצות. היו תופסים את מי שמתעסק בפולחן הדת, זורקים אותו לסיביר, ומשם לא חוזרים. אז זכרתי חגים, אבל על בית המקדש לא שמעתי."

"אני מסתכל על הציורים שעל הקלפים, חלק מהם מזהה וחלק לא, ופתאום אני רואה קלף עם ציור של מבנה גדול, ולא ידעתי מה זה. ואני מרגיש שהקלף הזה קורא לי. חשבתי לעצמי: מה, השתגעתי? זה בסך הכל קרטון, איך יכול להיות שהוא חי? ברחתי מהקלף הזה, המשכתי ללכת, ואני מגיע שוב לקלף הזה. והוא מזרים לי משהו. עוד פעם ועוד פעם. והגעתי אליו עוד פעם ועוד פעם. הרמתי אותו, הראיתי לילדים, שאלתי מה זה, והם אמרו: 'זה בית המקדש'. דרך הראש זה לא אמר לי כלום, אבל בפנים נקלט משהו. התחלתי לברר על

"למה נתנו לי את החלום הזה?" מיכאל אוסיס

"זאת התרומה שלי לבית המקדש". אשר כהן

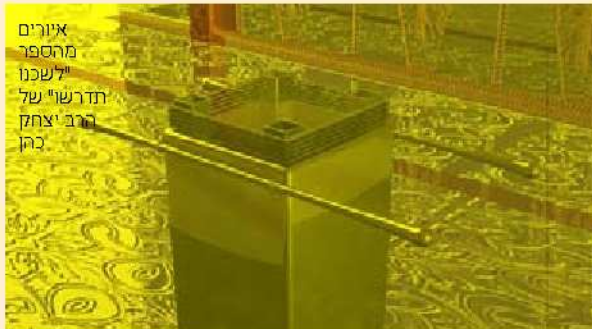

כמו שכתוב ביחזקאל, לא מפני שלא הבינו מה כתוב, אלא מפני שלא זכינו. כיוון שעם ישראל לא היה ראוי, הבית שנבנה היה שילוב בין בית ראשון לבית שלישי, והשכינה לא שרתה בו; אבל ידעו איך הבית צריך להראות, ואכן נכתבו פירושים על כך. יש כמה שיטות בפרשנים, והרמח"ל הלך לפי שיטת רש"י. בספר הלכנו לפי הרמח"ל, עשינו תמונות בתלת מימד, הוספנו ציטוטים ומקורות, כך שכל מי שרוצה יכול ממש להבין עד הפרטים הקטנים, לא פחות מאשר במסכת מידות."

האמצעים הממוחשבים הקיימים

היום מקלים על המלאכה?

"המאירי, בסוף פירושו של מסכת מידות, כותב שהוא רצה לעשות ציור, אבל יש הרבה דברים שקשה לצייר והפרטים ייצאו לא מדויקים, אז עדיף לא לצייר בכלל. בימינו, כשיש מחשב, אפשר להגיע לדיקו של מילימטרים, ואפשר גם להבין את התמונה. השקעתי בזה הרבה כסף, ואני מקווה שנוכל להמשיך, כי יש

איורים מהספר "לשכנו תדרשו" של הרב יצחק כהן

לראות את הבית השלישי

רוב הדגמים והאיורים מתארים בדרך כלל את המקדשים הקודמים. לרב יצחק כהן מאלעד זה לא הספיק, והוא לקח על עצמו להמחיש את הבית השלישי. בספרו "לשכנו תדרשו" הוא מדגים באמצעות תמונות והדמיות מחשב את הבית שאליו כולנו מצפים. "בדרך כלל עוסקים בבית שני, מפני שכתוב עליו במסכת מידות. על הבית השלישי כתוב ביחזקאל, אבל התפיסה הרווחת היא שיחזקאל זה ספר חתום. הרמח"ל כתב ספר ששמו "משכני

עליו", ושם הוא מתאר את הבית השלישי, לא פחות מכפי שמסכת מידות תארה את הבית השני. מי שרואה את ההסברים היפים שלו אינו יכול שלא להתפעל. במכתב לרבו, הרמח"ל כתב שהוא יכול לפרסם את הספר, אבל הוא מחכה ליום שבו הוא יתגלה לבד; ולפני חמישים שנה אכן התגלה כתב היד, והודפס בספר "גנזי רמח"ל" חלק ב'.

אפשר להבין את כל התיאורים הכתובים בספר יחזקאל?

"צריך להבין שבית שני לא נבנה

בט"ז

ארגון רבני צהר

**ימים
על ימי
מלך
תוסיף**

ברכת התורה,
העם והארץ
**לרה"ג
מיכה הלוי**
ממייסדי ארגון רבני צהר
עם בחירתו לכהונת
**רב העיר
פתח-תקוה**

www.tzohar.org.il

עוד מה לכתוב?

למה ההתמקדות דווקא בבית שלישי?
"על המשכן כתוב בתורה, על בית ראשון כמעט לא לומדים כי הוא לא ייבנה שוב, בבית שני עוסקים הרבה, אבל האמת היא שאנחנו הולכים לקראת הבית השלישי. יש לנו מידות, אפשר ללמוד. הקדוש ברוך הוא אומר ליחזקאל ללמד את עם ישראל את צורת הבית, וכל מי שלומד מעלה עליו הכתוב כאילו בנאו. אנחנו, שהחרבנו את המקדש, ורוצים שייבנה, צריכים לפחות ללמוד ולהשתדל ככל האפשר."

היפנים כבר בבית המקדש

היום כבר אי אפשר להסתפק בספרים ובדגמים, כל תחום שמכבד את עצמו חייב ייצוג גם באינטרנט. אשר כהן מאשדוד עומד מאחורי "אתר בית המקדש", שמרכז ציורים, גרירות תמונות ו"סיורים וירטואליים" בבית המקדש.

"לא מצאתי אתר שמרכז את כל נושאי בית המקדש, מהמשכן עד בית שני", מסביר כהן. "יש כמה שמתעסקים רק באחד מהם, אבל אף אחד לא מתעסק בכלם במרוכז. זה גרם לי לפני שנתיים לקום ולעשות מעשה".

מתי התחלת להימשך לנושא של בית המקדש?

"מאז שהייתי ילד קטן. זה נשמע קצת משוגע, אבל גדלתי בבית מסורתי, לא דתי ולא חרדי, וכבר בגיל 6, כשהיו מדברים על בית המקדש – היה נדלק אצלי משהו בראש. הייתי שואל על כל דבר מה זה, מה הסיבה. מאוחר יותר גיליתי שבאפגניסטן היינו משפחה מוכרת: ארבעה דורות

אתר המקדש www.bait-hamikdash.co.il

כשחיפשתי עבודה, אמרתי לבורא עולם: אני בונה אתר על בית המקדש - תעזור לי למצוא עבודה. וכך היה

המקדש, וזאת התרומה שלי. אני רוצה שכולם ידעו על בית המקדש. שידעו למה חזרנו לפה אחרי אלפים שנה.

"מה שהכי מעניין הוא, שאפילו גויים נכנסים לאתר. אני מקבל מכתבים של גויים שמחכים שייבנה בית המקדש. מי שישתכל באתר למעלה, יראה שיש סרגל שפות; ושואלים אותי למה האתר כתוב בכל השפות, ואני אומר: 'כי ביתי בית תפילה יקרא לכל העמים'".

אסור להסתפק במראית העין, וברור שיש פער עצום בין ציור למציאות, בפרט מציאות רוחנית מיוחדת כמו בבית המקדש. ואף על פי כן, המפגש עם ההדמיות וההמחשות של המקדש יכול לעזור לנו לקלוט במה מדובר. מלבד זאת, אולי המפגש עם האנשים שמאחורי ההמחשות יעודד גם אותנו לפעול במרץ למען המקדש. ■

של כהנים שהתחננו עם כהנים. הבנתי שהמשיכה הזאת לבית המקדש איננה במקרה. כשחיפשתי עבודה, אמרתי לבורא עולם: אני בונה אתר על בית המקדש - תעזור לי למצוא עבודה. וכך היה".

כמה אנשים נכנסים לאתר?

"אלפים. לא רק בישראל, מכל העולם. אנשים מתעניינים, רוצים לראות דגמים, שואלים שאלות".

איזה סוג של אנשים נכנסים לאתר?

"כולם. זה נוגע בכל שכבות העם. דתיים, חילונים, גם חרדים נכנסים לאתר ואומרים שהם לא ידעו את כל זה. משהו כתב תגובה באתר: 'עכשיו אני מבין על מה אני מתפלל שיש פועלים ביום'. אתה רואה את זה בכתובים, אבל עד שאתה לא רואה בעיניים – אתה לא מבין מה זה. לא שאני תופס מעצמי, אני כולם, אבל המהלך הזה היה חשוב. זה נושא שנשכת, חוג מבתפילות לא תשמע אנשים שמתייחסים ברצינות לבית המקדש. זה נראה רחוק, אבל לעניות דעתי זאת מציאות, זה הולך להיבנות. כל אחד תורם את התרומה שלו לבית

סיימון!
עם יציאת 2 הכרכים החדשים
"שפת אמת ליקוטים"

הושלמה הסיידרה של שפת אמת אור עציון
תורה | מועדים | ליקוטים | תהילים | אבות | מפתח
מחרים מיוחדים לרוכשים סטים ולמשלמים כרכים בודדים

להשיג בחגורת ובהוצאה: **אור עציון ספרי איכות תורניים**
המכון התורני ע"ש ר' יצחק חנה סטרולוביץ'

www.machon.oretzion.com 08-8502822

**מצטרפים
למהפכה**

פרטים בעמוד 20